

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 25. november 2019
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Martine Cecilie Lund
Frederiksen
Sagsnr.: 2019-0032/09-0078
Dok.: 1287570

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 11 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. november 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Aaja Chemnitz Larsen (IA).

Nick Hækkerup

/

Henrik Hjort Elmquist

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 11 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Den grønlandske kriminallov opererer med foranstaltninger fremfor straf. Ved seksuelle overgreb dømmes gerningspersoner ud fra gerningsmandsprincippet og foranstaltninger kan derfor variere, selv i tilfælde hvor den samme forbrydelse er begået. Ministeren bedes redegøre for, om Regeringen er åben for, at seksualforbrydelser i Grønland idømmes ensartet og som voldtægt, hvilket vil understrege, at seksuelle overgreb ikke er samhandlinger, men derimod en handling hvor en part forgriber sig på en anden mod dennes vilje.”

Svar:

1. Kriminallovens § 121 fastsætter de overordnede rammer for dommerens sanktionsvalg. Det fremgår af bestemmelsen, at der ved valget og udmålingen af foranstaltning skal tages hensyn til:

- 1) Lovovertrædelsens grovhed, herunder samfundets interesse i at modvirke handlinger af den pågældende art (gerningsprincippet), og
- 2) gerningsmandens personlige forhold, herunder hvad der skønnes nødvendigt for at afholde den pågældende fra yderligere lovovertrædelser (gerningsmandsprincippet).

Gerningsprincippet og gerningsmandsprincippet er ligestillede principper og indgår begge i sanktionsfastsættelsen i kriminalsager, herunder i sager om seksualforbrydelser.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten om, hvordan gerningsprincippet og gerningsmandsprincippet anvendes i praksis. Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for bidrag til besvarelse af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Politimesteren i Grønland.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at i praksis, herunder i sager om f.eks. seksualforbrydelser, indebærer gerningsprincippet, at anklagemyndigheden inddrager forbrydelsens grovhed i sin vurdering af foranstaltningspåstanden. Ved vurderingen tager anklagemyndigheden udgangspunkt i ”normalsanktionen” for den pågældende forbrydelse, f.eks. en overfaldsvoldtægt, en kontaktvoldtægt eller en parforholdsvoldtægt, hvis der er tale om en voldtægtssag. Hvis der i den konkrete sag foreligger omstændigheder, der vurderes at være grovere end i ”normaltilfældene”, f.eks. at der har været anvendt grov vold i forbindelse med voldtægten, vil anklagemyndighedens sanktionspåstand

tage afsæt i en strengere foranstaltning end i ”normaltilfældene”.

Når anklagemyndigheden efter gerningsprincippet har vurderet sanktionsniveauet for den konkrete forbrydelse, indebærer gerningsmandsprincippet, at gerningsmandens personlige forhold kan påvirke påstanden om foranstaltning i opadgående retning – f.eks. hvis gerningsmanden tidligere er foranstaltet for ligeartet kriminalitet – eller i nedadgående retning – f.eks. hvis gerningsmanden kun er 16 år.

Det er Politimesteren i Grønlands opfattelse, at de grønlandske domstole ved udmålingen af foranstaltninger i kriminalsager foretager en tilsvarende vurdering og afvejning af både forbrydelsen grovhed og gerningsmandens personlige forhold.

Rigsadvokaten kan henholde sig til det af politimesteren anførte og har ikke yderligere bemærkninger.”

3. Justitsministeriet kan herudover oplyse, at der ved lov nr. 168 af 27. februar 2019, som trådte i kraft den 1. april 2019, er gennemført en generel revision af kriminallovens regler om seksualforbrydelser med udgangspunkt i navnlig den gennemgribende ændring af den danske straffelovs kapitel 24 om seksualforbrydelser, som blev gennemført ved lov nr. 633 af 12. juni 2013.

I forbindelse med revisionen af kriminallovens regler om seksualforbrydelser blev kriminallovens § 77 om voldtægt udvidet til bl.a. at omfatte samleje eller andet seksuelt forhold til børn under 12 år, jf. bestemmelsen i § 77 stk. 1, nr. 3. Kriminallovens § 77 om voldtægt svarer nu til bestemmelsen i straffelovens § 216 om voldtægt med de fravigelser, der kan begrundes i de grønlandske forhold.

4. Jeg kan oplyse, at Justitsministeriet løbende drøfter med Naalakkersuisut, hvilke konkrete lovgivningssager for Grønland der skal prioriteres. Såfremt Naalakkersuisut måtte fremsætte ønske om revision af kriminallovens regler om seksualforbrydelser eller kriminallovens regler om sanktionsfastsættelse vil jeg naturligvis gå i dialog med Naalakkersuisut herom.